

ቤተሰቦች ልጆቻቸው አንባቢ እንዲሆን ለማገዝ ሊያደርጉዎቻቸው የሚችሉ ቀላል ነገሮች

የንባብ ሂደት የሚጀምረው ልጆች በራሳቸው ማንበብ ከመጀመራቸው ከረጅም ጊዜ በፊት ነው። ይህ የመረጃ ወረቀት፤ ቤተሰቦች አብረው በመወያየት፤ በማንበብ፤ በመጫወት እና አዳዲስ ነገሮችን በመዳሰስ የቋንቋ እና የንባብ ክህሎት እድገትን እንዴት መደገፍ እንደሚችሉ የሚያሳዩ ቀላልና በዕለት ተዕለት ሕይወት ውስጥ የሚተገበሩ መንገዶችን ያቀርባል፤ ይህም ልጆች ስኬታማ አንባቢዎች ለመሆን የሚያስፈልጋቸውን ክህሎትና በራስ መተማመን እንዲገነቡ ያግዛቸዋል።

- በየቀኑ ለልጆቻቸው ያንብቡ፤ እንዲሁም ከእነሱ ጋር አብረው ያንብቡ። ልጆቻቸው ትምህርት ቤት መሄድ ከመጀመራቸው በፊት ድምፅዎን ከፍ አድርገው ማንበብዎ እጅግ ጠቃሚ ነው። ከእርስዎ ጋር አብረው እንዲያነቡ ያበረታቷቸው፤ በገጹ ላይ ያሉ ፊደላትን እና ቃላትን እንዲፈልጉ ይጠይቋቸው፤ እንዲሁም ስለ ታሪኩ ከእነሱ ጋር ይወያዩ።
- ህጻናት ማንበብ ከመማራቸው በፊትም እንኳ ያነጋግሯቸው። አጫጭር እና ቀላል ዓረፍተ ነገሮችን በመጠቀም ቀኑን ሙሉ ከልጆቻቸው ጋር ይነጋገሩ። ገና መናገር ከመጀመራቸው በፊትም ከእነሱ ጋር መነጋገርዎ፤ ወደፊት ማንበብ እና መጻፍ ሲማሩ ይረዳቸዋል።
- ልጆቻቸው በራሳቸው እንዲያነቡ ያግዟቸው። በቤት ውስጥ ማንበብ ልጆች በትምህርት ቤት የተሻለ ውጤት እንዲያመጡ ይረዳል። በቤትዎ ውስጥ ብዙ የህጻናት መጻሕፍት እንዲኖሩ ያድርጉ፤ እንዲሁም በየሳምንቱ ወደ ቤተ-መጻሕፍት ወይም የመጻሕፍት መደብር ይሂዱ። ልጆቻቸው የራሳቸውን የቤተ-መጻሕፍት ካርድ እንዲያገኙ ያግዟቸው እና የሚወጧቸውን መጻሕፍት በራሳቸው እንዲመርጡ ይፍቀዱላቸው።
- ልጅዎ በእድገት ሂደት ላይ መዘግየት ካለበት፤ ማንበብ ለእሱ አስችጋሪ ወይም ተስፋ አስቆራጭ ሊሆን ይችላል። የማንበብ ክህሎትን ለመደገፍ ቴክኖሎጂን ይጠቀሙ፤ ለምሳሌ በኤሌክትሮኒክ መሳሪያ ላይ የሚሰሙ መጻሕፍትን መጠቀም፤ ልጅዎን አብሮ እንዲያነቡ እንዲረዳቸው መጽሐፍ ሲያነቡ ድምፅዎን መቅረጽ፤ ወይም ቃላቱ ሲነበቡ የሚያሳዩ (highlight) የሚያደርጉ መተግበሪያዎችን መጠቀም ይችላሉ።
- ማንበብ አስፈላጊ መሆኑን ልጅዎ እንዲረዳ ያግዙት። ማንበብን እንደ አንድ የመዝናኛ ወይም የመለቀቂያ ጊዜ (free-time) እንቅስቃሴ ይጠቁሙት። ልጆቻቸው በቀን ውስጥ ለማንበብ ጊዜ እንዲኖራቸው ያድርጉ። ጋዜጦችን፣ መጽሔቶችን እና መጻሕፍትን በልጅዎ ፊት በማንበብ ጥሩ ምሳሌ ይሁኑላቸው። በኤሌክትሮኒክ መሳሪያ ላይ እያነበቡ ከሆነ፤ እያነበቡ መሆኑን ልጅዎ እንዲያውቁት ያድርጉ።
- በቤትዎ ውስጥ ለማንበብ የሚሆን ቦታ ያዘጋጁ። ልጆቻቸው የሚወጧቸውን መጻሕፍት በቀላሉ ሊያገኟቸው በሚችሉበት ቦታ ያስቀምጡ። ልጆቻቸው የተሻለ የማንበብ ችሎታ ሲያዳብሩ፤ ስብስብ ውስጥ ይበልጥ ውስብስብ ወይም ፈታኝ የሆኑ መጻሕፍትን ማካተትዎን ያረጋግጡ።
- ለልጆቻቸው የመጻፊያ ቁሳቁሶችን ያቅርቡላቸው። ልጆች መጻፍን መማር እና መለማመድ ይፈልጋሉ። ወረቀት፣ እርሳስ፣ እስክራብቶ ወይም የቀለም እርሳሶችን (crayons) በቤትዎ ውስጥ በማቅረብ እንዲማሩ ያግዟቸው። በፊደል አጻጻፍ ትክክለኛነት ወይም በእጅ ጽሑፍ ውበት ላይ ከመጠን በላይ ከማተኮር ይልቅ፣ የፈጠራ ችሎታቸውን እና ብዙ የመጻፍ ልምዳቸውን ያበረታቱ።
- ከልጆቻቸው ጋር በአፍ መፍቻ ቋንቋዎ ያንብቡ እና ይጻፉ። የመጀመሪያ ቋንቋቸውን መለማመድ ልጆቻቸው እንግሊዝኛን ማንበብ እና መጻፍ እንዲማሩ ይረዳቸዋል።

ቤተሰቦች ልጆቻቸው አንባቢ እንዲሆን ለማገዝ ሊያደርጉዋቸው የሚችሉ ቀላል ነገሮች

- ዕለታዊ ተግባራትን አብራችሁ ስትሠሩ ከልጆቻቸው ጋር ይነጋገሩ። ልጆቻቸውን በታ ሲወስዱ፣ ስለሚያደርጓቸው ነገሮች ይነጋገሩ እና ጥያቄዎችን ይጠይቋቸው።
- ልጆቻቸውን በሕይወታቸው ውስጥ የተከሰቱትን ክስተቶች እንዲገልጹ ይጠይቋቸው። ስለ ልምዶቻቸው ማውራት ልጆች ስለእነሱ እንዲያስቡ ይረዳቸዋል። ዝርዝር መግለጫዎችን መስጠት እና የተሟላ ታሪኮችን መናገር ልጆች ስለ ታሪክ አወቃቀር እና ቅደም ተከተል እንዲማሩ ይረዳቸዋል።
- የስክሪን ጊዜን ዋጋ ያለው ያድርጉ። ሁሉም የስክሪን ጊዜ አንድ አይነት አይደለም። በተቻለ መጠን፣ ልጆች ይዘትን በተዘዋዋሪ ከመጠቀም ይልቅ እንዲያስቡ፣ እንዲፈጥሩ፣ እንዲንቀሳቀሱ ወይም ከሌሎች ጋር እንዲገናኙ የሚያበረታቱ ንቁ፣ አሳታፊ ተሞክሮዎችን ይምረጡ። ለዕድሜ ተስማሚ የሆኑ ገደቦችን ያስቀምጡ እና ልጅዎ ምን እያየ ወይም እየተጫወተ እንዳለ በማወቅ ይሳተፉ።
- የልጆቻቸውን በትምህርት ቤት እድገት ይከታተሉ። ልጆቻቸው በትምህርት ቤት እንዴት እየሰሩ እንደሆነ እና ልጆቻቸው የተሻሉ ተማሪዎች እንዲሆኑ እንዴት መርዳት እንደሚችሉ ለማወቅ የልጆቻቸውን ክፍሎች ይጎብኙ። ስለ ትምህርት ቤቱ የንባብ ፕሮግራም እና ልጆቻቸው ድጋፍ የሚያስፈልጋቸው የት እንደሆነ ይጠይቁ።

ምንጭ፡ የአሜሪካ የንባብ ዘመቻ (**America Reads Challenge**)፣ የአሜሪካ የትምህርት መምሪያ

*ይህ የምክር ጽሑፍ በሌሎች ቋንቋዎችም ይገኛል። በ rif.org ላይ ያገኛቸዋል።